

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА український щоденник



SVOBODA UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0237. Телеф. УНС: BErgen 4-1016

PIK LX. Ч. 12. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го СІЧНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 12. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 16, 1952. VOL. LX.

ЮНІІ ЗГОЛОШУЮТЬ ПЛАН ПОСТІЙНОЇ ПРАЦІ

Вашингтон, 14 січня. — Мобілізаційні урядовці й представники промислових підприємств, які залотребовують мідь, обговорюють недовостачу міді і способи, як цьому зарекомпенсувати. Рішенням юнії від себе запропонували план оцінки міді в використанні міді, а разом з Генрі Р. Фовлером, керівним адміністратором продукції, предметів, потрібних у щоденному житті. План юнії такий: 1. треба точнішої перевірки військових залотребовувати, щоб не марнувати металів, яких обмаль; 2. урядові контракти для оборонної продукції повинні бути виконуваними в таких місцях, де треба скоротити вироб цивільних предметів і де, в наслідок того, повстає безробіття; 3. при розподілі залотребовуваних матеріалів треба брати до уваги потребу зайняти для робітників; 4. основне постачання мідної руди повинно бути



Портівний голконтер держиться неспорошно над потаплим літаком Північно-східної лінії, що впаав в Іст Ривер в Нью Йорку, намагалося безуспішно серед густої мряки осясти на аеродромі Ля Гардіа. На літаку було 36 подорожних і усіх їх врятовано.

ЧЕРЧИЛ ЗАПЕВНЯЄ, ЩО ЗАХІД БОРОНИТИМЕ СВОБОДУ

Оттава, у Канаді, 14 січня. — Британський прем'єр Вінстон Черчилль заявив, що Злучені Держави, Британія й Канада та Західна Європа об'єднані для оборони свободи усією нашою силою, а організацію Північно-Атлантичного Пакту назвав він найпевнішою гарантією перемоги на випадок, коли б війна була їм накиснена. Черчилль заявив, що він не в силі, певно передбачити, що станеться, однак додав, що він добачує дивні шматки, які збираються і пересуваються через горизонт. «Однак тепер, на всьому випадок, ми всі об'єднані від самого початку», заявив прем'єр.

Черчилль висловив промову в зазначені замітливий під час обіду виданого в його честь канадським урядом саме в переддень повертоту до Вашингтону. Він заявив своїх слухачів, що його країна не хоче жити з ласки привілеїв і спокій, тільки заробити на своє життя і платити за нього на свій лад, на скільки їй треба, щоб виграти в життєвому ступі британського населення. Він пригадав, що дві світові війни перенесли економічний баланс сили зі Старого Світу до Нового і заявив: «це певно, що Європа не могла б пережити без моральної й матеріальної допомоги з Канади й Злучених Держав. Тепер маємо Атлантичний Пакт, який має багато задовольняти Канаді й особисті ініціативи прем'єра Ст. Лорана. Пакт є не тільки найпевнішою гарантією недопущення до війни, але й перемоги, якщо б наші надії були погребані». Однак він сказав теж, що Британія не візьме участі в федерації Європи, але не причиниться до сили спільної європейської

Республіканці вимагають опублікування вістей про переговори з Черчилем

Вашингтон. — Сімнадцять республіканських сенаторів домагаються щоб президент Труман повідомив про наслідки недавніх переговорів з прем'єром Британії Вінстоном Черчилем, щоб довідатися, чи адміністрація не склала нових таємних умов або порозуміння. Резолюція вимагає виявлення таких даних сенатській комісії закордонних справ до 1 березня, щоб можна знати, чи переговори не наклали нового грошового або іншого зобов'язання на Злучені Держави. Резолюцію передали комісії закордонних справ до розгляду саме в такий час, коли секретар стейту Дін Ачесон заявив в комісії для таємного обговорення становища вільного світу. Резолюцію холодно прийняв голова комісії сен. Там. Конналлі. Ачесон, у своїй доповіді заявив, що становище вільного світу тепер краще, ніж було рік тому. Однак він остеріг сенаторів, що перед ними стоїть ще великі труднощі й тому треба й зустрічатися спокійно, без спрощування трагедії зі значущих подій.

Президент обговорює програму праці

Вашингтон. — Чотири головні демократичні провідники зішлись з президентом Труманом над складанням праці уряду і вийшли з Білого Дому переконані, що теперішній Конгресс зможе закінчити свою програму, поки це збереться кращі партійні конвенції в липні. Одночасно республіканські партійні провідники відбули свої наради над складанням своєї програми в новій конгресовій сесії з метою покерування справами так, щоб вони вийшли на користь їхньої партії і щоб вони могли мати матеріал для обговорення під час виборчої агітації. Республіканці ухвалили стратегію, щоб перешкодити сенатору Джозефу МакКарті з комісії правил до комісії приділів, бо таким способом вони зможуть мати вісті про приділ фондів на потреби закордонної політики, яка стане предметом критики у передвиборчий час.

Рутер закидає розтрата військових адміністрації

Вашингтон. — Волтер Рутер, голова юнії автомобільних робітників, зробив військовим урядовцям закид за їхню політику придбання військових матеріалів, сполучено з розтратами. Рутер каже, що у Вашингтоні є два роди урядовців: одні — це цивільні мобілізаційні, а другі — це військовики. З цих останніх

Одноденний стейтовий страйк солідарності

Робітничі провідники стейту Нью Джерсі ухвалили ввечері несподіваний одноденний страйк в формі «свята», щоб підтримати 100,000 членів Американської Федерації Праці в дев'яти північних повітах стейту і для підтримки страйкуючих агентів

ПЛАН РЕОРГАНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО БЮРА

Вашингтон. — Президент Труман формально передав Конгресові план реорганізації податкового бюро для збирання внутрішніх прибутків. За цим планом мали б бути звільнені з теперішніх посад 64 колектори податків, наставлені на підставі партійної вірності, а на їх місце мали б бути призначені професійні іспитові урядовці, при чому країна була б поділена тільки на 25 податкових округ на місце теперішніх 64. Одночасно президент Труман призначив Чарльса Вільяма Дейвіса го-

В американських дипломатичних і військових колах віддається тепер багато уваги справі американсько-єспанської угоди

справа американсько-єспанської угоди, що мав би бути підписаний в Мадриді вже правдоподібно в березні. З поінформованих джерел відомо, що Америка намагається дістати від єспанського уряду право на авіаційні й морські бази на єспанській території, але відомо теж, що американський уряд бажав би дістати ці бази виключно за господарську, а не військову допомогу для Єспанії. Це головне тому, що Америка має тепер великі зобов'язання щодо постачання зброї для країн Атлантичного Пакту. Ген. Франко до цього, виходило б, не виласива своїх вимог за цей привілей для Злучених Держав, але можна сподіватися, що він, крім господарської допомоги, намагатиметься теж відповідного постачання зброї для єспанської армії, яка сьогодні нараховує 400,000 воїнів та яку легко можна збільшити, в потрібі, до одного мільйона. Американці признають високі босові вартість єспанського воєнка, але вийшли та озброєння цього воєнка сьогодні далеко відстає від модерних по-в'язь. Двохтижний американсь-

БІЛЬШЕ СТА КОНГРЕСМЕНІВ ДОМАГАЮТЬСЯ ОБВИНУВАННЯ СОВЕТІВ У НАРОДОВОБІВСТВІ

ЗАКИДАЮТЬ М. И. МАСОВЕ БІВСТВО УКРАЇНЦІВ У ВІННИЦІ

Вашингтон. — Щойно подано до публічного відома зміст листа, висланого з підписами понад сотні республіканських конгресменів до секретаря стейту Діна Ачесона з вимогою, щоб зголосити обвинувачення в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй проти Советського Союзу за народобівство. Між підписаними знаходяться імена чотирьох членів комісії закордонних справ Палати Репрезентантів та республіканських провідників. У листі сказано, що представники 12,000,000 американців, походження польського, українського, грецького, угорського, чеського, словацького, литовського, латиського та естонського, що 24 листопада 1951 р. зголосили таке саме

Советська преса потверджує повну залежність України від Москви

Стокгольм, Швеція. — Виласив тут англійською мовою бюлетень «Ньюлеттер фром бігайдінг Айрон Киртен» в ч. 255/256 подас таку багатомовну інформацію: «Загально відомо, що Советський Союз складається з не менше, як 16 республік, що мають свої власні уряди та які, якщо оцінювати їх тільки на підставі їхніх гарно написаних конституцій, вигляда-

Другий з'їзд ДОБРУС-у відбудеться 26 і 27 січня

Нью Йорк (мс) — Другий річний з'їзд Демократичного Об'єднання Бушних Репрезентантів України з-під Советів (ДОБРУС) відбудеться в суботу і неділю 26 і 27 січня ц. р. в залі Мангеттен Пляза, 66-68 Іст 4 стр. в Нью Йорку. Програма з'їзду складатиметься з двох частин: програмно-ідеологічної та сучасної організаційної. Перша частина розпочнеться в суботу 26 січня о 10 год. ранку, включатиме основну доповідь голови ДОБРУС-у Василя І. Гришка на тему «Сучасний стан України і підсоветський народ та наша концепція майбутньої перебудови Сходу» і дискусію, в якій можуть прийняти участь представники широкіх кіл американсько-українського громадянства. Ця перша частина завершиться до півдвідо-сподами проф. Миколи Чуласовського та кількох каторжан і ре-

НА ЕКРАНИ ПОДІЇ

бувають у в'язниці Лубянка в Москві і їх постійно допитують советські представники. Виявляється, що численні західно-німецькі газети дістали від Злучених Держав 3-570,000 доларів позички, щоб могли фінансово і разом з тим теж редакційно унезалежнитися. Білгородська радіостанція повідомила, що комуністичний суд в Болгарії засудив на кару смерті двох югославів а п'ятьох інших на довічне ув'язнення за шпигунство в користь Югославії. Між засудженими на смерть має бути теж Данило Дончів, голова югославського «народного фронту» в Болгарії перед з'їздом Югославії з Москвою та очолюваний нею Комінформом. В політичних колах вважають, що обстоювання іранським урядом домагання відносно закриття всіх британських консултів в Ірані призведе до повного зривання британсько-іранських дипломатичних стосунків. Іран мотивує своє домагання тим, що персонал британських консултів втручається в іранські внутрішні справи.

АЛІАНТИ ПЛАНУЮТЬ ЗАХОДИ ДЛЯ ЗАМИРЕННЯ З ЄГИПТОМ

Лондон. — Тут з авторитетних джерел інформують, що Британія і Злучені Держави обмірковують нові заходи для замирення з Єгиптом для здобуття Єгипту як партнера в планованій системі близько-східної оборони. До цих заходів мала б належати головна перевірка чотири-державного плану про встановлення близько-східного командування, в якому Єгипет грав би роллю рівноправного партнера та яке заступило б британський контроль Суецького каналу. Відповідний план був приготований минулого жовтня та запропонований Єгиптові чотирма країнами: Британією, Злученими Державами, Францією і Туреччиною. Єгипет цей план відкинув і тепер аліанти обмірковують такі зміни в цьому плані, щоб вони дали причину єгипетському уряду щонайменше через розглянути його. Ця справа мала бу-

Комуністи погрожують зриванням переговорів в Кореї

Лондон. — Пейпінська комуністична радіостанція повідомила, що комуністична делегація на переговорах в Пемунджом в справі перемир'я в Кореї видавнула вчора справу закидання комуністами порушення аліантськими військами манджурської території та перестерегла, що коли аліанти не залишать своїх «пропозицій», — то комуністи можуть зривати переговори. Так як вони це вже були зробили минулого року у зв'язку зі закиданнями ними аліантськими порушеннями невтральності Корейського району в один з районів Полісея в північній частині області. Міністерство погодилось на це та «вислало відповідне прохання до Москви». В Москві це прохання одобрено. Заступник міністра сільськогосподарства СРСР, тов. Кучумов, відповів: «Погоджуюсь на перенесення Корейсько-Шевченківської ММКР... Повідоміть телеграфічно про назву нового місяця, де має бути організована нова ММКР». «Ньюлеттер» дав від себе такий коментар: «Як з цього виразно видно, міністерство Української ССР не має навіть права перенести ремонтного вартату з одного місяця на друге без згоди Москви. Проте, Об'єднані Нації вмовляють, що цей маріонетковий уряд репрезентує українську націю».

Жан Ван Гуте створив новий уряд Бельгії

Брюссель. — Внутрішньополітична криза Бельгії, спричинена резигнацією уряду прем'єра Фолена, вважається сьогодні вже закінченою, після того, як Жан Ван Гуте, член той самої соціально-християнської партії, що й Фолен повідомив, що йому пощастило створити новий уряд, який, подібно, як і попередній, складатиметься з членів цієї одної партії. Фолен пішов у відставку під напором опозиції в його власній партії, яка вважала, що в теперішніх часах в уряді повинні бути кращі фінансові і господарські спеціалісти. Ван Гуте повідомив, що в наміченому уряді збільшисть членів попереднього уряду, але с й деякі зміни.

Комітет О. Н. припинив поширювання брошури в справі втікачів

Париж. — Соціальний Комітет Генеральної Асамблеї О. Н. рішив вчора більшістю 31 голосу при чотирьох здержаних припинити більше поширювання великої на 400 сторінок збірки матеріалів про «Втікачів в повоєнному світі». Книжка була приготована і видана коштом майже 100,000 доларів з Фонду Роккефелера. Її поширювання припинено на підставі протестів багатьох делегацій, які добувають в ній тенденційну збірку матеріалів, в багатьох випадках «обидних» для урядів поодиноких країн. В ухваленій резолюції рівночасно дається доручення видати відповідне пресове повідомлення, в якому була б категорична заява, що ця книжка не є документом Об'єднаних Націй та що за неї в жадній мірі не відповідають ані секретаріат ОН, ані комісар для втікачів.

ЗАПОВІДАЮТЬ РЕОРГАНІЗАЦІЮ СТРУКТУРИ АТЛАНТИЧНОГО ПАКТУ

Лондон. — Тут в поінформованих колах вважають, що внаслідок недавніх розмов між президентом Труманом і британським прем'єром Черчилем у Вашингтоні прийде теж до реорганізації структури Північно-Атлантичного Пакту. Реорганізація мала б наступити вже на найближчій конференції Атлантичної Ради, що збереться в Лісабоні, Португалія, правдоподібно 16-го лютого, а не 2-го лютого, як це планувалося початково. В рамках цієї реорганізації будуть переведені деякі зміни в складі са-

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

В Джерсі Сіті і закордоном:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік — \$12.00	One year — \$12.00
На пів року — \$6.50	Six months — \$6.50
На три місяці — \$3.50	Three months — \$3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ІДЕН ПРО ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ

Антоні Іден, британський міністер закордонних справ, с права рука прем'єра Вінстона Черчіла. Така загальна оцінка, що він навіть у скорому часі замінить Черчіла, бодей у консервативній партії, як не в уряді. Тому саме так важливе те, що говорив він минулої п'ятниці на тему «міжнародних справ і змагання до миру» з нагоди надання йому в Колумбійському університеті почесного докторату. В заголовках американських газет, які передавали зміст цієї промови, підкреслено як найголовніше кінцеву потребу вдержування якнайтіснішого зв'язку між Злученими Державами і Британською Спільною Державою, «Об'єднані — зможемо керувати світом. Поділені — захистимось», говорив Іден, повторюючи те саме, що говорив уже довгий час Черчіл, та з чим в основі погоджується також більшість американського народу. Згадувати треба було про це тому, що в останній час сталися на міжнародному полі такі речі, про які не було однієї думки в Англії та в Америці і що шкідливо престижності та інтересам обох країн. До того в демократіях і між демократіями не так легко здобути на одну думку, рахуючись з публічною думкою. «Демократія — це багато мільйонів незалежних опіній», говорив Іден. Та над цією проблемою не будемо тут довше зупинятися, як над багатьма іншими думками Ідена: про теперішню кризу людства, яка є радше «кризою розуму і духу», ніж «матеріальною»; зрівноваження матеріального й технічного зросту з етичним і політичним поступом; куди сильніша атака комуністів на вільну і демократичну думку, ніж це було з боку фашистів. Іден — інтелектуал. Його завжди цікавило слухати, коли філософує, але в цьому випадку важливе головне те, що він сказав про цілі закордонної політики його країни.

Іден ствердив, що Британія прагне до збалансування сил між Сходом і Заходом, думаючи таким способом здійснити властиву їй ціль — мир, спертій на свободі й справедливості, мир, що респектує принципи Об'єднаних Націй. Це та сама ціль, говорить він, до якої прямує також і Злучені Держави. Іден добре розуміє агресивність комунізму та Кремлю. Проте він переконаний, що небезпека вибуху світової війни сьогодні менша, як минулими роками. Він вірить, що до світової війни взагалі не дійде, як тільки агресор відчуватиме, що демократії такі сильні, що можуть його покарати. Отже, Іден дорожчить збройськи і розбудовувати силу, але не бути «фаталістами» і думати, що зброя мусить довести до війни. Цього не буде, якщо демократії будуть постійно підкреслювати, що вони зброєю займаються тільки для оборони. Іден переконаний, що Кремль не відважиться на більшу війну, болячись її програти. На його думку, тепер можна буде договорами, крок за кроком, зближатися до миру, рідшаючи про різні спірні питання шляхом переговорів і дискусій. Не буде це для нас, казав Іден, задовільним, але все таки кращим, ніж та атмосфера, в якій тепер живемо.

Таке вичитуємо в промові британського міністра закордонних справ. Не дуже він різниться думками від секретаря стейту, Діна Ачесона. З цим же виданих промов Ачесона блищить інтелект, подібно, як і з промов Ідена. Він також будує мир на збройній демократії і думає, що розв'язування сучасних проблем — це «довге й трудне завдання». Тільки американський нарід, каже Ачесон, не дуже надається до такої пологої проблеми, бо звик з усім поспішати, але вони — ці проблеми — «не опустять нас до самої смерті».

Виходило б, що британці не такі скорі на вирішення, краще надаються до ведення теперішньої закордонної політики демократії...

Черчіл та Іден в тому переконані, а можливо, що й Ачесон.

Воєнна загроза в Індо-Китаю

Західний світ не скривав своїх тривог останнім розвитком подій в Індо-Китаю, передбачуючи безпосередню загрозу нової комуністичної агресії на ту країну. Підозріння і побоювання альянті мають своє виправдання не тільки в самих повідомленнях розвідки та логічних припущеннях, але й в низці конкретних фактів, які в тій частині світу в останньому заіснували.

Альянті мають перевірені інформації, що на індо-китайському кордоні скуплено величезні сили комуністичних військ. Рівночасно в південних китайських провінціях звершується інтенсивна підготовка до війни, розбудовується комуністична сітка та протиповітряна оборона. Впродовж минулих десятих місяців на комуністичній території відбули великі і переміщені великі сили індо-китайських комуністів, і їх забезпечено наймодернішою советською зброєю. В останніх днях повідомлено, що комуністичні партизани збили 10 французьких літаків советськими зенітними гарматами, керованими радаром. Це трапилося на території, де досі не було майже ніякої протиповітряної оборони.

Ситуація в Індо-Китаю, де борються коло 349,000 командованих французькими військ, в тому 106,000 місцевих індо-китайських, висуває на чолі альянтіських турбот. Вона, як виходило б з урядових повідомлень, була теж одним з головних предметів нарад між президентом Труманом і британським прем'єром Черчілем у Вашингтоні. На увагу заслуговує теж заява британського секретаря закордонних справ Ідена, що висилає комуністичних «добровольців» до боротьби в Індо-Китаю створила б ситуацію не менш загрозливу від того, з якою Об'єднані Нації мають до діла в Кореї. Іден рівночасно висловив переконання, що альянті зустріли б що нову небезпеку, з такою самою рішучістю, з якою вони зустріли її в Кореї.

Розвиток в Індо-Китаю тісно зв'язується з розвитком в Кореї. Альянті вважають, що комуністи насамперед хочуть якнайдовше відкладати порозуміння в справі перемир'я в Кореї, користаючи з цього, що під час переговорів бої на фронті дуже обмежені. З другого боку, червоні можуть теж «заміритися» в Кореї, бо з цього вони мали б подвійну користь. Саме перемир'я в нічому не відтягнє альянтіських військ, бо вони там мають залишитися, щоб захистити країну від есентаційної нової агресії, яка може наступити тільки з комуністичного боку. Рівночасно самі червоні, не маючи потреби поборюватися будь-якої акції з боку альянті в Кореї, можуть довільно розпорядитися своїми силами і вислати їх на місце нової агресії.

Червоні агресори мусять теж здавати собі справу, що нова альянтіська протинакція проти агресії в Індо-Китаю вимагатиме цілої низки формальностей і вона не наступить негайно.

Натомість, заки Об'єднані Нації винесуть відповідне рішення і заки зорганізуються протинакція, червоні можуть захопити країну, як уже захопили багато інших. Вони, можливо, розраховують теж на компенсації морального порядку. Американці та інші альянті, наставлені тепер на замирення в Кореї та не готові це до зустрічі комуністичної агресії в світовому масштабі, ма-

Досвід соціалізму в Англії

Прихід до влади в Англії консервативів, що перемогли у виборах до парламенту минулої осені, свідчить про те, що якась частина людності, співчуваючої фаніш лейбористам, віддала тепер свої голоси консервативам, розчаруваним в соціалістичній практиці лейбористського урядування. Для цього розчарування були поважні підстави: лейбористи не зміogli підвищити життєвий рівень маси англійської людності — як це вони обіцяли. Більше того: в більшості випадків — спеціально щодо людності середнього стану (тобто проміжних верств між організованим капіталом і організованим в трейдінгсх робітництвом) — лейбористське урядування спричинило навіть зниження того життєвого стандарту, що був перед тим. Це вже безперечна поразка. Можна знайти виправдання для першого, тобто не підвищення життєвого рівня мас. Але виправдати зниження, неміння, отже, зберегти те, що було наявне, — практична англійська людність не захотіла.

Очевидно, що сказане становило головну причину нинішньої парламентської поразки лейбористів. Бо невдачі на полі зовнішньої політики (а їх за час лейбористського урядування було багато) — це, так би мовити, нещастя всієї Англії, за які годі звальювати всю вину на лейбористів, оскільки їх головний противник — консерватори — не мали своєї однієї, відмінної від лейбористів, зовнішньо-політичної лінії. Консерваторська критика завжди була спрямована на адресу внутрішньої політики лейбористського уряду. Щодо зовнішньої — опозиція не мала чого закинути щодо напрямків, а хіба щодо деталей, тих чи інших окремих кроків в їх практичній реалізації. Основа розходжень, отже, — внутрішня політика лейбористського уряду, його курс на впровадження в Англії соціалізму. Знову ж таки й тут — не всі заходи лейбористів, диктовані настановою на соціалізм, піддавалися гострій критиці з боку консерваторів. Вогонь критики був спрямований в першу чергу проти націоналізації промисловості.

Тут місце нагадати, що англійське суспільство — найбільше дисципліноване суспільство світу. І коли уряд Атлі впроваджував на націоналізацію великої промисловості і банків — нікому з власників націоналізованих підприємств — і в думці не було чинити якийсь

тимуть труднощі для моральної мобілізації свого населення до нової, «локальної війни» в Індо-Китаю чи в іншому Сіамі або Бурмі, маючи рівночасно це й «арабські турботи» в Ірані та Єгипті.

Найближчі дні можуть в більшій або меншій мірі вияснити ситуації. Теперішні голоїні західних державних мужів та публічна опінія радше переконують, що Захід рахується з усіма можливостями і готовий їх зустріти так, як заповів Іден: з такою самою рішучістю, як зустріти комуністичну агресію в Кореї.

спротив — поза звичними, легальними рамками парламентської опозиції і критики в пресі. Для пересічного англійця не існує інших засобів і методів політичної і соціальної боротьби, крім тих, що передбачені законом. Ось чому комуністична партія в Англії така абсолютно слаба (до нинішнього парламенту комуністи не провели ні одного кандидата): методи комунізму не мають в англійському суспільстві жадного співчуття. (Ближчі знавці англійських відносин твердять, що навіть та кількіска й значенням мізерна англійська компартія складається переважно не з спадкових англійців, а з натуралізованого елемента. Ця обставина, безперечно, улегшувала лейбористам реалізацію їх програми ступеневого, еволюційного соціалізму.

Взагалі треба сказати, що соціалізм мав тепер в Англії, як то кажуть, вільне поле для попису. Наявні були всі головні передумови, що їх вимагано в друкованих працях і усних висловлюваннях теоретиків соціалізму: високий ступінь упромисловлення і сподарського життя і концентрації капіталу, численне і найкраще в світі організоване робітництво, повна політична демократія. Не було перешкод внутрі, не було їх зовні: війна була позаду, а про якісь інтервенції проти соціалізму в Англії з боку капіталістичного світу — ніхто й не думав.

І проте соціалізм в Англії, маючи до диспозиції такі передумови і майже 66 років часу, не спромігся наблизитися до реалізації свого основного постулату: забезпечити найбільший добробут найбільшого числа людей, отже маси суспільства. Навпаки: як ми вже зазначили, рівень матеріального життя головної маси англійського суспільства — за роки урядування лейбористів — навіть трохи обнищав. Постає питання: в чому справа?

Ми недарма щойно вище сказали: соціалізм не спромігся. Бо, очевидна річ, справа не в персональній складі уряду, не в незділності тих чи інших осіб — членів уряду: партія (лейбористи) до уряду послала — мусила послати! — все, що в неї було найкращого і найдієвішого. Виходить, таким чином, одно з двох: а) або робітничка партія Англії здібна людей не мас, б) або соціалізм сьогодні взагалі не дає — не може дати потрібного ефекту, отого «найбільшого добробуту» найбільшого числа лю-

На конче потрібну працю

Мабуть уже кожний з нас розуміє значення та вагу Українського Конгресового Комітету, тієї однієї з нас політичної організації, яка зуміла піднятися понад безнадійність нашого партійництва і всіх наших загумінкових поділів, виказуючи в своїй політичній праці дуже поважні осяги. І здається, що навіть найбільш хворобливий критикоман чи найбільш завзятий партійник мусить цей факт ствердити. Проте, переглядаючи у нашій пресі викази датків на Український Народний Фонд, — завважимо, що вже січень 1952-го року, а збірка на У. Н. Фонд ще не дійшла до ста тисяч, хоча ми повинні були досі зібрати вже цілих 250 тисяч доларів. Зокрема кидається в вічі низька жертвенність на У. Н. Фонд наших найбільших осередків. Переглядаючи, наприклад, викази жертв на У. Н. Фонд із Філадельфії, де живе кільканадцять тисяч українців, побачимо, що в кожній з тих виказів з по 2-3 призвища, а рідко більше як десять! Деякі із наших людей виправдують невиконання цього обов'язку тим, бо, мовляв, «забавою різних драчок». Такі «виправдання» не видержують критики, бо по жертви на У. Н. Фонд повинні мати абсолютне першество перед усіма іншими. З другого боку якраз завданням У. Н. Фонду є зцентралізувати, оці численні «драчки».

Особисто я — схилиюся до цього другого.

На мою думку, дійовий соціалізм (тобто не в теорії, а в живій практиці) — потрібний і корисний там, де він сполучається з ліквідацією, з скасуванням всіхляких утиксів і обмежень, як правно-державного, так і приватного («звичайне» право, традиція) порядку, утиксів і обмежень соціально-економічних, політичних, духовно-культурних (релігія, освіта, мистецтво). Це є в країнах малокультурних, це є (і то в жалюгідній мірі!) в Советському Союзі. Але цього нема, або майже нема — в сучасній Англії.

І саме тому соціалізм в Англії виступив у своєму, так мовити, чистому вигляді, в своїй нічній не оздобленій і не прикрашеній суті. А суть ця зовсім не така вже захватно-висока й перспективна, бо полягає в розподілі, в теорії і практиці більш справедливого, ніж за капіталістичних умов, розподілу між членами суспільства матеріальних статків (що, в свою чергу, мало б ніби творити підставу культурних надбань суспільства).

Соціалізм, таким чином, не становить якогось нового, епохального скоку вперед у житті цивілізованого людства — на вірець, скажімо, промислового перевороту, що його свого часу вининив капіталізм з його машинною технікою і гримши, як універсальним міромом вартості всіх речей. Рівняючи до капіталізму, соціалізм не несе ніякої нової організації виробничого процесу, процесу добування і творення нових статків («матеріальних благ»), а лише нові способи і методи розпо-

Думаємо, що головною причиною низької жертвенності нашого загалу на У. Н. Фонд є нерозуміння найвищих завдань нашої збірноти.

Ми часто проявляємо багато запалу та незлу жертвенність для наших локальних чи вузькогрупових і партійних справ, зате загальноукраїнські справи, широкого масштабу не знаходять у нас такого зацікавлення, на яке вони заслуговують. Може мас це свою причину у тому, що ми довгі століття жили недержавним, розбитим життям.

Та навіть і ця питоменна нам неуввага до справ широкого національного масштабу не вияснює ще вповні низького рівня нашої жертвенності на У. Н. Фонд. Заважує тут ще й недостаточна активність деяких філій та Відділів У. К. Комітету. Думаємо, що люди, які вибрані до проводів філій чи Відділів У. К. К., повинні бути свідомі свого відповідального обов'язку і знати, що збірка на У. Н. Фонд залежить у 90% від їхньої праці.

Хочемо вірити, що весь наш загал розуміє, як би ми виглядали в очах мужиків, коли б не спроміглись зібрати на УНФонд навіть ту малу суму, яку ми самі ухвалили як мінімум, без якого годі обійтись коли думати про серйозну політичну працю до України.

Я. Татомир.

ділу вже видобутого і створеного людським розумом і м'язами. Чи на чолі продукуючого підприємства стоїть сам власник чи призначений від громади або держави директор — від цього якісної зміни в самому процесі виробництва, принципі його організації не заходить. Те саме використання машин і взагалі технічних засобів, те саме мірило вартості продукції — гроші, та сама проблема кадрів (робісиль), ринку сировини і ринку збуту. Можливості планування, шоправа, більш і ширші — але це різниці кількісна, або загальнопланування має місце (на сьогодні навіть дуже значне) і в рамках капіталістичного господарства.

Ніким, отже, чудодійним ліком, якоюсь панацеєю на людські злидні земної доли — соціалізм не є. Сидня його, «бомба плюс» — це вищоплення надвартості продукту (чистого зиску) з рук капіталіста-власника і передача його в руки громади — чи як досі практично є — в руки держави.

Скажуть: а хіба це дурничка? Адже розміри продукції нині колосальні, отже й можливість зиску — також колосальні, і зовсім не байдуже куди й кому вони йдуть.

Так ми приходимо до кореня проблеми соціалізму, як вона на сьогодні представляється, і нашою хвилює на величезний парадокс: сам соціалізм свій найбільший, (мабуть, і сдиний) плюс своїми руками й касує!

Розшифровуємо: по л і к и який соціалізм численний, широко розгалужений апарат контролю і розподілу зисків та взагалі продукції (очевидна річ, щоб доповнювати справедливості!) подіє ці зиски раніш, ще поки вони могли б йти до загалу — чи в формі здешевленого продукту, чи в формі збільшеної заробітної плати.

Виходить нецікава річ, сумнівний здобуток. Але цього мало. Що більший усякого роду службовців та урядовців — то більше місце в суспільстві посідає бюрократія і бюрократизм: бездушне ставлення до клієнтів, пилькування форми і букви — у ущерб духовий і змістовий, паперова тяганина й крочотворство.

І дійсно: в лейбористській Англії бюрократизм почав набувати загрозливих розмірів, небувалих до того часу в країні

(Закінчення на сторони 3)

родині двадцятого століття покрав червоного тирана-дракона.

З таким же пістизмом, як ми тепер співасмо, «Зозулю», «Байду» і «Морозенку», тоді будуть співати пісню донецьких шахтарів про Іосифа 1-го, яка починається народним українським заклинанням:

«Нехай могила тебе скарає. За те, що ти так любиш нас».

(Закінчення).

Микола Понеділок.

„НЕХАЙ СКАРАЄ”...

3)

Це вже сторінка минулого, чи, людську драму. Любою прямо пропорційна нормі видобутку вугілля. Вільше рубаш під землею — найдешдівчину, яка тебе покохася. Станькою виконувши завдання шпильки — любови не чейай, умреш самітний і похоронять без червоного прапору...

Як і в кожному фільмі, в «Донецьких шахтарях» ми спіткалися з драматичною сценною, де герой страждає, на лобі у нього з'являється дегілка крапель поту, очі часто кліпають, щоб видушити слезу, а музика ніяк не поспішає зразок реквіму. Тут теж зустрічаємо «советське» новаторство. В буржуазному заході драма вибухає завжди тому, що там є злі і добрі люди, там є ті, що думають так, і ті, що думають інакше. Вони між собою граються, б'ються, рідуються. Виходить, буржуазія хочи поживи хворіють. Ось породжує, сама того не хоті-

Візьмемо соковиті приклади. В фільмі «Свинарка і пастух». Драма сталася тому, що колгоспна свиня привела на світ радянських поросят на трос більше, як вона могла обогой гризуться, б'ються, рідуються. Виходить, буржуазія хочи поживи хворіють. Ось породжує, сама того не хоті-

ток захворіли. І тут починається драма, яка по силі своїй може дорівнятися до найсильніших сцен з «Американської трагедії» Теодора Драйзера. Дівчина - доглядачка забирає трьох поросят до хати. Вони сердешні - голодніенькі кувкають. Музика грас жалібий марш. Дівчина в розпачі: в очах слезинки, в голові пробагало невелисі думки, мовляв, навіщо жити, коли біля тебе поросятка гинуть, а ти безпомічна дати їм медичнеську обслугу. А вони лежать на перині і ще жалібіньші — кувкув. Тут дівча не витримало. Воно вирішило годувати поросят стуганим способом з пляшки — аж доти, доки вони не зможуть приймати їжу з коритця. Сказано — зроблено. Задум дівчини перемагає. Нерви глядачів перше розпалені до білого психологічного драмою, остигають.

В «Донецьких шахтарях» наші нерви брєніли від напруження в такому ультр-драматичному моменті. Шахтар Недола після праці повертається до хати. Повільно сідає за стіл, до їжі. Але апетиту кат-ма. Ложка випадає з рук. Личко сумне-сумне. А в грудях таке вогнище горя, що го-

ді знайти де-будь термометра, щоб його зрахувати. Жінка б'є на сполох. Що трапилося? Недола зарушується чоло, руки тремтять. Зараз він скаже щось жаліве, що блискавкою трісне глядача. Що таке? — думаємо й ми. Може кого прибило на шахті? Може син потрапив під машину і вмирав за лікарні? Може почалася війна?

Ні — справа куди глибша і трагічніша. Сьогодні поспува-лась машина і шахта може не виконати добування вугілля. Розумісте? Від цих слів дружина майже мліє. Чоловік за-спокоев її, хоч в самого серце наскрізь прогрізно гадуюко — журбою.

Продукційна драма приби-рас найвищу форму. Глядачі підносять до обличчя хустинки... Надвечір машину ремон-тують і горе зникає. Ми, що вже ладні були хлипати, від-пружусьмо.

Добре, — думаємо, — що машину до вечора привели до порядку, а то, коли б не привели Боже, два дні стояла без праці, режисер зарядив би таку душевну катастрофу ге-роїв, що ми від наснаги лусну-ли б.

Перед закінченням аналізу фільму про Донбас треба за-дати ще про одну новинку, яку ми не в силі обійти мовчанкою.

Актор Геловані грас ролю мудрого вождя. Ми його в цій ролі бачили декілька разів ще дома і, позіхаючи, плескали в долоні. І цього разу вождь виведений чепурно і солодко, мов цукерка з малясу. Але дослу-хаймося... Чи це нам вчулося... Ні, ні, справді вождь карта-вить... Акцентує... І досить чітко. Отже, в цьому фільмі вперше дозволено акторові ко-піювати мову «батька наро-ді». Ми аж здригнулись від такої сміливості. Раніше — десять, п'ятнадцять років то-му, всім, хто пробував іміту-вати мову Вісаріоновича, хі-рург Берія робив негайно опе-рацію знешкодження язика.

На всьому фільмі лежить лапа можновладців з Кремля. Вони гарцюють партійними чобітьми по найінтимніших закутках людської душі. Жа-лісимо акторів, що мусіли грати з цій партійній директиві.

Спілчуваємо землі нашої української, з якої так жорсто-ко насміхається ворог. Гірко нам дивитися на твій глум, земле-мати. Тобі ж подвійно гірко, бо ти його відчуваєш, і

мусиш мовчати...

Продивися фільм...

Не знаю, чи жива ще моя роліна люба. Якщо мертва — сумую, коли ж жива — не менша журба огортає мене.

Журюся за вас живих, бо не пусушились сльози на ликах ваших, вашим стражданням не прийшов край. Де б ви не були, чи на колгоспній ріллі, чи в шахті Донбасу, чи в полярній тундрі, чи при будові каналу — ви невідники. Ви не можете про себе нічого сказа-ти. За вас каже можновла-дець - тиран.

Ви голодні, — він каже ви ситі.

Ви вкрай зажурені, він ка-же — ви веселі, щасливі.

Ви заковані, він каже — ви вільні.

Впродовж цілого фільму ти-ран розповідає про ваше щас-тя. І кризь його чужий бру-тальний хрип я відчув брзкіт тяжких кайданів і ваш рідний розпачливий голос.

Продуть роки — справед-ливість Божа переможе.

Продуть віки і сиві старці на рідній нашій землі перека-зуватимуть онукам легенду про те, як Всевишний за вели-ку «любов» до України в се-

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОФАЛО, Н. П. Створено Т-во Прихильників УНРади

Дня 23 грудня 1951 року відбулися в Бофало основуючі збори Товариства Прихильників Української Національної Ради. Інформаційну доповідь про цілі і завдання Товариства виголосив Ілля Демиденко з Рочестера. Микола Білок зложив звіт з діяльності Ініціативного Комітету Товариства Прихильників УНРади.

Прийнято статут і вибрано Управу в складі: Маріяна Чернокозинський — голова, Євген Перейма — заступник голови, Іван Козачук — секретар, Микола Білок — касир, Валерія Будна — член Управи. Контрольна Комісія: Захар Івасичин, Микола Жилавський.

Товариство начисляє тепер 40 членів.

НЮ ЙОРК, Н. П. 25-ліття літературної праці Людмили Івченко

Дня 7 грудня м. р. в Літературно Мистецькій Клубі в Нью-Йорку відбувся 25-літній ювілей літературної діяльності п-ні Людмили Івченко. З цієї нагоди автори прочитали 2 дії зі своєї останньої п'єси „Прийшли до Америки“.

По прочитанні згаданої п'єси письменник В. Чапленко говорив про діяльність письменниці, зазначаючи, що її перше оповідання „Кульба“ вийшло в 1926 році, отже 25 років тому, в кооперативному журналі „Нова Громада“, де секретарем редакції був Григорій Косинка. Пізніше друкувалася в „Червоному Шляху“, і в „Глобусі“. Письмениця брала участь у літературних вечорах, що їх влаштовувала в 20-х роках бібліотека ВУАН, де різні напрямки літератури — офіційні і неофіційні — мали ще змогу одверто дискутувати і сперечатися. Перекладала з французької мови твори таких письменників, як Золя, Волтер, Дюамель, Бальзак, Мопсан. Любила писати пародії ще тоді, на неокладні, на групу „Музагет“ яку вона назвала „Му-

Книжки-Журнали-Картки

ДІТИ ЧУМАЦЬКОГО ШЛЯХУ
IV-й том
Д. Гуменної
Ціна \$2.50.
Замовляти:
"СВОБОДА",
P. O. Box 346, 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острів до довгочасних недуг чоловіків і жінок. Шкірні: X-Ray, Родуття жид лікуємо без операції. Переводимо аналіз крові для подружжя дозволяємо. — Офісний години: Щодня від 10 ранку до 6:45 вечора. В неділю від 11 до 12 поноч. Екзамінація \$3.00.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (коро 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Fluorosceny, X-Ray Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналіз крові для подружжя дозволяємо. — Офісний години: щодня 1-3 і 5-8 р.м. В неділю від 10-2 поноч.

Перевози місцеві

Далекобіжні

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО

В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ

335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

НА 1952 РІК!

Альманах УНСОЮЗУ—це велика на 160 сторін книга в мистецькій окладці та на прекрасному папері. В ній, крім календаря на 1952-тий рік із зазначенням всіх українських та американських церковних і національних свят та крім історичного календаря, поміщені численні вірші, оповідання, спомини та статті визначних авторів.

Ціна Календаря, не враховуючи на величезній кошта видання, **ТІЛЬКИ ОДИН ДОЛЯР!**

Тому, що тираж Календаря обмежений — поспішайте із замовленням! Члени УНС можуть замовляти Календар у своїх Відділах. Безпосередні замовлення вислати разом з грошовою належністю на адресу:
СВОБОДА, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю вислати мені — примірник Календаря У. Н. Союзу на 1952 рік, за що долучую \$ — (Висловіть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище _____

Адреса: _____ (№ & Street) _____ (City) _____ (State)

_____ (Date) _____ (Signature)

мила Івченко, подякувала присутнім за таку несподіванку, та за щире і сердечне відношення до неї з нагоди її 25-літнього ювілею. З цієї нагоди голова Управи Жіночого Об'єднання зложила пожертву в сумі \$75, а шановна Ювілятка \$25, так що разом передано до УККомітету \$100.

Стефанія Галиччін

ФРЕКВІЛ, ПА. Окружні збори відділу УНСОЮЗУ.

Наша округа об'їхав 24 Відділи У. Н. Союзу. Щоб оживити організацію та народну працю скликані на день 28 жовтня Окружні збори, які відбулися у Фреквил, Па. Наряди відділів п. Дмитро Капітала, представник Головної Контрольної Комісії УНСОЮЗУ, пояснивши цілі зборів. Секретар І. Чепла відчитав протокол з минулих зборів, який прийнято одностайно. Відтак покликувало представників відділів, яких було 27 та які заступали 13 відділів, а 11 відділів не вислали своїх представників. Потім п. Д. Капітала говорив про те, як представляється справа приєднання нових членів в округу, заохочуючи прихильників до більшої активності.

Ширший звіт про діяльність та завдання УНСОЮЗУ під керівництвом п. Роман Слободана, звертаючи окрему увагу на ті відділи, які не приєднали нових членів, хоча самі добре знають, як багато добра зробила наша організація та „Свобода“ для усіх нас в Америці та для української справи. Згадувалися за виданцями в англійській мові, себто книжки про Україну, побільшення „Свободи“, „Вільні та Літературні Товариства“, який незабаром почне виходити, промовець закінчився також і на солідній фінансовій базі УНСОЮЗУ та на його допомозі ЗАД Комітетом та УККомітетом з боку самої централі та відділів і усього членства. Згадав і про прихильників відношення новоприбулих до УНСОЮЗУ, які вступають громадою до нього, розуміючи його ширі і добру працю для України.

Між присутніми був один український греко-католик, священник, який закрив слово і заявив, що чув багато доброго про УНСОЮЗУ ще в старім краю і на еміграції й радий, що може тепер тут, на американській землі, пожити сам Союзом і знайкращого дальшого розвитку. Секретар І. Чепла згадав, як багато є ще таких неспівданих, що болять навіть тоді, що Союз це „український“ організація.

Потім приступлено до вибору нового Окружного Уряду. Через аклямацію затверджено надати старий уряд: Дмитро Капітала, представник, Омурфій Косцюк, касир, Іван Чепла, секретар. Заст. представника: Василь Наїдхук. До Дорадчого тіла вибрано родючих і недавно прибулих до Союзу. Вибрані: Іван Вишочанський, Іван Вовк і Воргач. Рішено, що наступні збори мають відбуватися в квітні 1952 року, які скличе п. Капітала.

Іван Чепла, секретар.

БОСТОН, МАСС. Листопадове свято.

Бостонська громада свято і цього року відсвяткувала річницю нашого історичного Листопадового Зриву. Свято відбулося 16-го грудня, місцевий парох о. Е. Королішин відправив Службу Божу і на кінець жалюбно панхиду, при тім виголосивши відповідну промову та закликаючи до більшої активності.

ДОБРІ ВІСТІ ПРО АСТМУ

Сповідують, що новий лік, званий PENNYL, приносить швидку допомогу полегшує для тих, ХТО ТЕРПІТЬ ВІД АСТМИ.

Тяжкість, що АСТМАТИЧНІ АТАКИ присвячують, кашлю, душливості й томолючого дихання мають лагідніть під впливом цієї замінної медицини. Багато людей, які давніше почувалися ослабленими й з катугою шукали відлику виснажених сил, тепер радісно признають, що ослагли полегшу по роках вже після зажиття першої дози.

Якщо ви терпите виснажених дошкольній АСТМИ, не отагайтеся якості писати по ПЕННІЛІ. Можете дістати його по спеціальній ціні, коли вишлете оце повідомлення разом з вашим повним іменем і адресою до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 308, Box 762, Peckskill, N. Y. Зв'язи вишлють вам дві три-доларові пляшочки тільки за \$5, тобто дають знижку \$1 на звичайній ціні. Не посилайте грошей. Заплатіть просто листоноші при доручуванні. Однак зробить це тепер, бо припас невеликий.

Ім'я _____
Адреса _____
Місцевість _____ Стат _____

якщо прийняти до праці для виголошення нашої нещасної Батьківщини — України. На його заклик прийняти громадяни зложили відповідну суму на допомогу визвольній боротьбі. Гроші вислали до Конгресового Комітету.

О год 4-й пополудні відбувся в церковній залі святинний концерт. На жаль, на концерт не прийшли всі громадяни, як повинно бути. Прийшли щирі і свідомі громадяни та відсвяткували по змозі своїм сил. Свято відкриває вступним словом гом. М. Давискиба. Описав хор церковий Пресв. Третьяк під проводом о. Е. Королішина, проспівав „За тебе Україно“ — слова В. Шурата, муз. С. Людкевича; „Жили Україною“, слова о. Олеси, муз. М. Гайворонського та „Ой там на горі жінки жнуть“ — муз. О. Кошиця. Довшу святої промови виголосив наш новоприбулий громадянин Бачмага. Маленькі школярки: Ліда Берегуля і Мірослава Гуменюк проспівали дві пісні, як рівно виголосили деклямації про Листопадове Дні. Своїми милими диточними голосами схвилювали до сліз прийнятих громадян. Довшу деклямацію: „Українська Доля“ — виголосив наш старий віком, але молодий духом знаменитий деклямактор, Антін Івашко. Наша молода співачка, Олена Івашко, ба Королішин, відспівала солю дві пісні... при аккомпаніменті о. Е. Королішина. Всі точки програми були виконані гарно, по-святоточному, за що прийняти жальовали олекси. На кінець хор проспівав в'язанку Січових пісень, а секретар місцевого відділу УККомітету пригадав про потреби і пожертви для Конгресового Комітету. Свято закінчено відспіванням нашого гімну Ще не вмерла України.

М. Давискиба.

ДО КОЛИШНИХ СТИПЕНДІЯ-ТІВ КОДУС-У

Комісія Допомоги Українському Студентству тільки за час своєї діяльності в Баварії підтримала стипендіями 1262 наших студентів. Багато з цих стипендіатів закінчили вже свої студії дипломанти. Чимало з них вихили за океан. Вони або влаштувалися на працю, або нострифікують свої дипломи. Але й в Європі, і за океаном с це велике число наших студентів, які закінчують свої студії. Для цього хочим ім потрібна допомога нашого громадянства.

Шукаючи нових джерел прибутків, потрібних для продовження своєї праці, Комісія Допомоги Українському Студентству змушена приділяти особливу увагу поверненню даних раніше стипендіатів, щоб цими грошми підтримати і нових студентів.

У цій справі КОДУС вже не раз звертався в пресі до своїх колишніх стипендіатів із проханням відповідними ратами сплачувати заборгованість. На жаль, на це звернення досі відгукнулася лише невелика частина колишніх студентів. Вони або сплатили борг, або сплачують його ратами. Переважна більшість однак не дала ніякої відповіді.

Час і кончеюсть далі давати допомогу змушує нас іще раз просити наших колишніх стипендіатів повернути нам заборгованість і таким чином уможливити нам дальшу працю та допомогти між іншим старшим студентам завершити їхні студії.

Комісія чекає на відповіді. Інакше оголошимо в пресі імена наших боржників.

Гроші просимо пересилати в Америці на ім'я проф. д-ра К. Кислевського: 216 Е. Парквей (Істерн Парквей) Ірвінгтон, Н. Й., У. С. А. в Канаді на адресу проф. д-ра С. Вертипорха: 237 Брунсувік Аве, Торонто 4, Онт., в Австралії на ім'я інж. П. Демидюка: 44 МКІрегор Стріт, Е. Мальверн, Мельбурн Вік., або безпосередньо поштовим переказом на ім'я проф. д-ра С. Кузеля: 27, rue des Bauges, Сарселес (С. ет О.) Франсе.

Президія Централі КОДУС-У

IN THE TAKE-HOME SAVINGS PLAN BY BUYING U.S. SAVINGS BONDS EVERY PAY DAY

УКРАЇНСЬКІ СІННІ КАЛЕНДАРІ НА 1952 РІК

• У гарних кольорах

• Календаріом друковано українською мовою

• Свята означені чітким чорним друком

ЦІНА 35 Ц. ОДИН

НА С. О. Д. НЕ ВИСЛАЄМО.

Належність треба посилати разом із замовленням.

- 2831 Вифлеська Звізда
 - 2884 Ісус просить свого Матір
 - 4389 Ісус Добрий Пастір
 - 14416-4418 Св. Ангелі
 - 2868 Христос на Оливній Горі
 - 7720 Коло млина
 - 4356 Матір Божя
 - 4415 Св. Родина
 - 4446 Втеча св. Родина до Єгипту
 - 4441 Діти при молоті
 - 14438-4438 Ангел Хороната
 - 14122-4295 Тайна Вечера
 - 14414-4414 Матір Божя
 - 4427 Фарма
 - 4331 Св. Семейство
 - 2954 Матір Божя (Stabat Mater)
 - 6728 Ліс
 - 14456-4456 Христос Вваголює дити
 - 2844 Ісус ходить по воді
 - 4406 Вид статуї
 - 4444 Christ the King
 - 14454-4434 Св. Йосиф столяр
 - 2957 Ісус Добрий Пастір
 - 2883 Ісус благословляє диточок
 - 14435-4435 Our Lady of Fatima
 - 4847 Miraculous Medal
 - 14427 Вид фарми
 - 14430 Рабська
 - 14410 На фармі
 - 14449 Коліска
 - 14423 Вечня
 - 14422 Slumber Time
- Замовлення слати на адресу:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

РОЗШУКИ

Пошукує сина **ВІЛІК МІКОЛУ**, братів **ЛІВКА** і **МІКОЛУ ПЕЛИПЕНКА**, сестру **ГОРИНУ КУВРАК** з родиною і **ВІЛІК ГІЛІКУ** з родиною. Всі зі села Любарих, Вишгородського району, Київської області. Хто знає про їх долю, або вони самі, прошу голоситися на адресу: **ВІЛІК МІКОЛА**, 543 West Montgomery Ave., Philadelphia 22, Pa. Всі українські часописи прошу передрукувати.

Пошукує свого брата **МІХАЙЛА СІНОВЯТА**, який був в Канаді, Онтаріо. Хто знає про нього, прошу зголоситися на адресу:
WASYL SYNOWIAT
4 Orchard Street,
McKees Rocks, Pa., U. S. A.

Пошукує свого стричного брата **ІВАНА ВОПЦЕХА**. Останньо в 1945 р. перебував у Німеччині м. Даухгаммер. Хто знає про нього, або він самі, прошу ласкаво зголоситися. Пошукує Тамара Малакута, донька доктору Наума Малакути. Адреса: **ТАМАРА НРИВНАК**, 84 Belknap St., Rochester 6, N. Y.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ТИМКО МЕЛЕНЦУК, довголітній член Тов. „Дністер“, від 361 У. Н. Союзу в Нью-Йорку, помер 8 січня 1952 р. в 81. році життя. Покійний завжди був активним на громадському полі і до останніх хвилин свого життя цікавився громадськими справами. Ного постань була дуже популярна серед українських мешканців Нью-Йорку давнішої імміграції і гумором та сатиричним віршам на провину громадсько-політичного життя. Багато з тих віршів друкувалися, інші кружилися в усній передачі. Похорон відбувся 11 січня 1952 р. — В. Н. П.!

В. Барагура, секр.

ТЕКЛЯ ЗАЙЦЬ, членка від 147 У. Н. Союзу в Аленштадт, Па., померла 28 грудня 1951 р. у 56. році життя. Покійна уродилася в селі Чернішів, пов. Тернопіль, Україна. До Союзу вступила в 1922 р. Поділилася в смутку мужа Івана, дві сестри Марію і Анну, сина Михайла, дочку Надю і 3 синів. Ціла родина з членами УНС. Похорон відбувся 1 січня 1952 року з похоронного заведення до укр. прав. церкви при участі родичів, знайомих і членів У. Н. Союзу. Поховано її на укр. прав. цвинтарі на Фулerton, Па. — В. І. Федорак, секр.

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

— зладив —
ОЛЕКСАНДЕР ПАВЕНКО
Це підручник для середніх шкіл і для самоосвіти.
— Ціна \$2.00 —
Замовляйте у:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

САЛЬОН КРАСИ „МАРІКА“

Щоденні години: від 9 ранку до 8 вечір.

318 EAST 6th ST. (Bel. 1st & 2nd Ave.) NEW YORK 3, N. Y.

Telephone: ORamercy 5-7244

ЮВЕЛІР

CHARLES & CHARLES

191 Ave. B, Corner 12th St New York 9, N. Y.

Telephone: CA. 8-1889

Годинарник і ювелір від 1906 р. Агенція на гарні шпайдарські та американські годинарники та бижутерію. Всю працю виконують у власній роботі. Один рік гарантії.

РІЗНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКЕ ДОПОМОГОВЕ БЮРО

300 EAST 5th STREET, NEW YORK (на розі Другої Есено) Telephone: ORegon 4-5293

Вдає безвідсоткові грошові позички та різні поради, новоприбулим українським емігрантам.

Урядові години: Вікторок, середа, четвер і п'ятниця від 11 години ранку до 7 години вечора, субота та понеділок від 1 до 4 год. пополудні.

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED

Обслуга Щира і Чесна

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, NEW JERSEY ESsex 5-5555

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

УПРАВІТЕЛЬ

BERRY FUNERAL HOME, Inc.

525 East 6th Street, New York 9, N. Y.

Phone ALgonquin 4-5746

Дні мови в мові українською мовою.

Періодична обслуга в усіх похоронах без різниці мовного статусу.

ІВАН БРОЦЬКЕ, потр.

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджає погребати \$150 по ціні так низькій як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 EAST 5th STREET New York City

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Закладається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура. Модерна кляшкі до ужитку даром.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

УВАГА! ГРОМАДЯНИ!

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ

КАПЕЛЮХІВ І МУЖЕСЬКОЇ ГАЛАНТЕРІ

НА ОГРАНИЧЕНИЙ ЧАС

Можете заощадити від 15% до 40% отже користайте з цієї нагоди.

Скляп отворений щоденно до год. 8:30 вечора, а в п'ятницю і суботи до 10. год. вечора.

Слухайте наші оголошення по радіо-програми п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано і кожного четверга між 7—8 год. вечора, станція WHOM-FM.

Говоримо по українськи.

DUNLEY HAT SHOP, 14 Saint Marks Place

(Іст 8-ма вул., Between 2 & 3 Ave., New York City).

"WE COME IN SEARCH OF ROBERT WARRICK. YARZAN DECLARED, 'AND TWO WOMEN OF OUR PARTY.'"

"THE COUNCIL OF THIRTEEN WILL DECIDE THE TIME AND MANNER OF YOUR DEATH. SUTEN DECREED STERNLY. 'TAKEM THEM AWAY!'"

"WE COME AS OTHERS CAME. SUTEN ACCUSED HARSHLY. 'WE COVET THE EYE OF RAO, THE FATHER OF DIAMONDS.'"

"THAT CASKET HOLDS THE 'DIAMOND.' CHIRAM WHISPERED. 'SO WHAT?' GROWLED WOLF. 'REMEMBER, THAT'S WHAT WE'RE HERE FOR,' MUTTERED CHIRAM."

„Ми шукаємо Роберта Варрика і двох жінок з нашого товариства“.

„Ви прийшли, як і інші приходили — обвинувачував суворого Сутен. Ви хочете забрати Око Рао, батька діамантів“.

„Рада Тринадцяти вирішить час і спосіб вашої смерті“ — присудив гостро Сутен. — „Отаму, забери їх звідси“.

„В цій скрині містяться діаманти“ — прошепотів Хірам. — „То що з того?“ — застогнав Волф. — „Пам'ятай, що ми по це сюди зайшли“ — Хірам.